

Recht en samenleving (B001672)

Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en evaluatievormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 3.0 **Studietijd** 90 u **Contacturen** 30.0 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2021-2022

A (semester 2)	Nederlands	Gent	begeleide zelfstudie hoorcollege: response college	5.0 u 25.0 u
----------------	------------	------	--	-----------------

Lesgevers in academiejaar 2021-2022

Desmet, Ellen	RE22	Verantwoordelijk lesgever
Colman, Charlotte	RE23	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2021-2022

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen	3	A
Bachelor of Arts in de wijsbegeerte	3	A
Bachelor of Laws in de rechten	3	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in gender en diversiteit	3	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Recht en samenleving, sociale werking van het recht, sociale genese van het recht, cultuur, diversiteit, recht in actie, recht in context, rechtspluralisme, burgers en het recht, rechtscultuur, rechtsbewustzijn, rechtsnormen en sociale normen, cross-culturele relevantie van mensenrechten, etnografie, processen van geschillenbeheer, regulering

Situering

Dit opleidingsonderdeel biedt een kennismaking met een socio-juridisch perspectief op het recht. De student leert het recht bekijken vanuit de maatschappij, met name het functioneren van het recht in de praktijk (the law in action versus the law in the books). Hierbij wordt enerzijds gekeken naar de rol van de samenleving in de totstandkoming van het recht en anderzijds naar de rol en de uitwerking van het recht in (bepaalde aspecten van) de samenleving. Enkele vraagstukken die aan bod komen in de cursus zijn: Hoe beïnvloeden recht en samenleving elkaar? Wat betekent 'recht' voor mensen in hun dagelijkse leven? Hoe worden mensenrechten ingeroepen, aangepast of verworpen in cultureel en religieus diverse contexten? Wat kan een interdisciplinaire dialoog tussen het recht en de sociale wetenschappen ons bijbrengen?

Via de sociaalwetenschappelijke studie van zowel het recht als de context waarin recht tot stand komt en gebruikt wordt, worden het potentieel, de interne tegenstrijdigheden en de beperkingen van het recht duidelijk. Deze benadering van het recht is des te meer relevant in onze huidige maatschappij, waarin de toenemende globalisering en transnationale migratie leiden tot een meer complexe interactie tussen verschillende normatieve systemen en culturen. Bijzondere aandacht wordt besteed aan het thema diversiteit.

De doelstellingen van de cursus situeren zich op twee niveaus. Enerzijds beoogt de cursus studenten inzicht te bieden in de basisconcepten en -benaderingen binnen het onderzoeksdomein recht en samenleving. Anderzijds wil de cursus de kritische reflectie bij

studenten aanscherpen.

Inhoud

In het eerste deel van de cursus wordt de historische en maatschappelijke ontwikkeling rond het onderzoeksveld 'Recht en Samenleving' geschetst. Dit omvat onder andere de concepten 'recht' en 'samenleving' en hun interactie (sociale genese en sociale werking van het recht), 'recht in actie', 'recht in context', 'rechtspluralisme', 'personen van het recht', 'functies van het recht', 'semi-autonome sociale velden', 'processen van geschillenbeheer', 'rechtsbewustzijn' en 'de crossculturele relevantie van mensenrechten'.

Een tweede deel van de cursus gaat verder in op deze kernconcepten. De studenten worden uitgenodigd de kennis en inzichten verworven in het eerste deel, grondiger en gedetailleerder te bestuderen en begrijpen, op basis van casestudies.

Er worden actuele thema's uitgekozen die elk academiejaar kunnen wijzigen. Voorbeelden zijn cultureel verweer, de mening van de burger over het recht, het beheer van land en natuurlijke rijkdommen, gender, inheemse volkeren, recht spreken in de toekomst, bemiddeling, migratie. Hierbij wordt bijzondere aandacht besteed aan de interacties tussen verschillende niveaus (lokaal, nationaal, regionaal, globaal) en worden eventueel gastsprekers uitgenodigd om de link met de praktijk te leggen.

Begincompetenties

Er wordt geen specifieke voorkennis verwacht.

Eindcompetenties

- 1 Kennis hebben van en inzicht hebben in de basisprincipes, begrippen en theoretische ontwikkelingen van het onderzoeksdomein recht en samenleving.
- 2 Inzicht hebben in de factoren die het recht beïnvloeden en vorm geven en zicht hebben op de impact van het recht op de samenleving
- 3 Kritisch reflecteren over de relatie tussen het recht en de relevante sociale, culturele, economische en politieke factoren uit de samenleving.
- 4 Kritisch reflecteren over de specifieke thema's die besproken werden.
- 5 Bewust zijn van de maatschappelijke rol en actuele verantwoordelijkheid van de jurist en de criminoloog binnen het recht en de samenleving.
- 6 Kritisch reflecteren over de meerwaarde en uitdagingen van interdisciplinariteit.
- 7 Een kritisch-wetenschappelijke houding aannemen bij het kennismaken met (wetenschappelijke) literatuur uit diverse disciplines.
- 8 Zelfstandig fenomenen binnen het recht en de samenleving identificeren, beoordelen en integreren in de bestaande kennis.
- 9 Getuigen van cultuurgevoeligheid en respect voor diversiteit.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Begeleide zelfstudie, hoorcollege: response college

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Studenten bereiden elke sessie (responscollege) voor door het lezen van één of meerdere teksten of een andere opdracht. Deze vormen de basis voor een interactieve en kritische bespreking tijdens de les.

Leermateriaal

Reader op Ufora

Powerpoint presentaties op Ufora

Referenties

- Banakar, R., & Travers, M. (Eds.). (2005). *Theory and Method in Socio-Legal Research*. Oxford: Hart.
- Berman, P. S. (2012). *Global Legal Pluralism. A Jurisprudence of Law Beyond Borders*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Claes, E., & Vrielink, J. (2009). Cultural Defence and Societal Dynamics. In M.-C. Foblets & A. Dundes Renteln (Eds.), *Multicultural Jurisprudence. Comparative Perspectives on the Cultural Defense* (pp. 301-319). Oxford and Portland Oregon: Hart Publishing.
- Cowan, J. K., Dembour, M.-B., & Wilson, R. A. (Eds.). (2001). *Culture and Rights*.

- Anthropological Perspectives*. Cambridge: Cambridge University Press.
- De Feyter, K., Parmentier, S., Timmerman, C., & Ulrich, G. (2011). *The local relevance of human rights*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Deflem, M. (2008). *Sociology of Law: Visions of a Scholarly Tradition*. New York, Cambridge: Cambridge University Press.
- de Sousa Santos, B. (2002). *Toward a New Legal Common Sense* (2nd ed.). London: Battersworth.
- Donovan, J. M. (2008). *Legal anthropology: an introduction*. Lanham: Altamira Press.
- Ehrlich, E. (2002). *Fundamental Principles of the Sociology of Law*. New Brunswick, London: Transaction Publishers.
- Engel, D. M., & Munger, F. W. (1996). Rights, Remembrance, and the Reconciliation of Difference. *Law & Society Review*, 30(1), 7-53.
- Engel, M. H., & Engel, J. S. (2010). *Tort, Custom, and Karma. Globalization and Legal Consciousness in Thailand*. Stanford: Stanford University Press.
- Ewick, P., & Silbey, S. S. (1998). *The Common Place of Law. Stories from Everyday Life*. Chicago: University of Chicago Press.
- Felstiner, W. L. F., Abel, R. L., & Sarat, A. (1980). The Emergence and Transformation of Disputes: Naming, Blaming, Claiming. *Law and Society Review*, 15(3-4), 631-654.
- Foblets, M.-C., & Dundes Renteln, A. (Eds.). (2009). *Multicultural Jurisprudence. Comparative Perspectives on the Cultural Defense*. Oxford and Portland Oregon: Hart Publishing.
- Goodale, M., & Merry, S. E. (2007). *The Practice of Human Rights: Tracking Law between the Global and the Local*. Cambridge: Cambridge Univ. Press.
- Hertogh, M. (2018). *Nobody's Law. Legal Consciousness and Legal Alienation in Everyday Life*. Palgrave Macmillan UK.
- Hubeau, B., Gibens, S., Mercelis, S., Parmentier, S., Ponsaers, P., Van Aeken, K., Vande Walle, g. & Van Houtte, J. (eds.) (2012). *Dialogen tussen recht en samenleving*. Leuven, Den Haag: Acco.
- Kubal, A. (2013). Conceptualizing Semi-Legality in Migration Research. *Law & Society Review*, 47(3), 555-587.
- Merry, S. E. (2006). *Human rights and gender violence: translating international law into local justice*. Chicago [u.a.]: University of Chicago Press.
- Merry, S. E. (2010). What is legal culture? An anthropological perspective. *Journal of Comparative Law*, 5(2), 40-58.
- Moore, S. F. (1973). Law and Social Change: The Semi-Autonomous Social Field as an Appropriate Subject of Study. *Law & Society Review*, 7(4), 719-746.
- Schwitters, R.J.S. (2008). *Recht en samenleving in verandering. Een inleiding in de rechtssociologie*, Deventer: Kluwer.
- Silbey, S. S. (2005). After legal consciousness. *Annual Review of Law and Social Science*, 1 (1), 323-368.
- Starr, J., & Goodale, M. (2002). *Practicing ethnography in law : new dialogues, enduring methods*. New York, NY [u.a.]: Palgrave Macmillan.
- Swenson, G. (2018). Legal Pluralism in Theory and Practice. *International Studies Review*, 1-25.
- von Benda-Beckmann, F. (2002). Who's afraid of legal pluralism? *The Journal of Legal Pluralism and Unofficial Law*, 47(37-82).
- von Benda-Beckmann, K., von Benda-Beckmann, F., & Griffiths, A. (Eds.). (2009). *The Power Of Law In A Transnational World: Anthropological Enquiries*. New York, Oxford: Berghahn Books.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Studenten hebben de mogelijkheid om vragen te stellen en kunnen feedback krijgen van de docenten tijdens en na de les. Vragen kunnen ook online via Ufora of via mail worden doorgestuurd aan de docenten. De student kan tot slot tevens langskomen op afspraak. Vanaf een week voor de examenperiode tot na het examen kunnen geen inhoudelijke vragen gesteld worden ("facultaire sperperiode").

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijk examen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijk examen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Periodegebonden evaluatie: schriftelijk examen met vragen die peilen naar zowel kennis, inzicht als reflectie

Eindscoreberekening

Schriftelijk examen: 100%

Faciliteiten voor werkstudenten

Werkstudenten kunnen in de loop van het academiejaar steeds bij de lesgever terecht om meer informatie te krijgen over de te kennen leerstof. Ook de assistenten zijn op dat vlak beschikbaar (zowel per mail als op afspraak).